Statistikdokumentation for Børnepasning før skolestart 2021

Danmarks Statistik
Sejrøgade 11
2100 København Ø

DANMARKS STATISTIK

1 Indledning

Formålet med statistikken Børnepasning før skolestart i de kommunale og selvejende institutioner er at belyse omfanget af og ressourceforbruget til børnepasning i dagtilbud for børn under skolealderen til brug for sammenligning mellem kommunerne. Omfanget af børnepasning er belyst siden 1943, men i 2015 skiftede opgørelsesmetoden til fuldtidsenheder, således at det er muligt at opgøre såkaldte normeringer.

2 Indhold

Statistikken er en årlig opgørelse af antal indskrevne børn og antal ansatte med pædagogiske opgaver målt i fuldtidsenheder i kommunale og selvejende daginstitutioner samt den kommunale dagpleje. Statistikken opgør også normeringer som forholdet mellem børn og ansatte målt i fuldtidsenheder. Statistikken følger anbefalinger fra arbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe sammensat af sektorens interessenter. Børn og personale i private institutioner er ikke med i statistikken.

2.1 Indholdsbeskrivelse

Statistikken opgør antallet af børn og antallet af ansatte med pædagogiske opgaver målt i fuldtidsenheder, samt normeringerne for børnepasning målt som forholdet mellem de to.

Opgørelsen i fultidsenheder (også kaldet fuldtidsækvivalenter) indebærer, at et barn eller personale i en institution i et år på fuldtid tæller som en fultidsenhed, mens fx et barn eller personale på halvtid tæller som 0,5 fuldtidsenhed.

De såkaldte normeringer viser ikke den direkte tid som personalet anvender med børnene i daginstitutionen – også kendt som "ansigt-til-ansigt" tid – da statistikken er en bruttoopgørelse af den kommunale ressourcetildeling på børnepasningsområdet. Dog medregnes fx overordnede ledere (ledere for ledere) ikke i antallet af ansatte, mens pædagogiske ledere og mellemledere indgår.

Statistikken giver et sammenligningsgrundlag for den kommunale ressourcetildeling på dagtilbudsområdet indtil børnene starter i skole. Statistikken omfatter pasningsordninger, som er defineret under Dagtilbudslovens afsnit 2: "Dagtilbud til børn indtil skolestart", samt landsbyordninger efter Folkeskolelovens § 24a. Det betyder, at pasningsordningerne afgrænses til den kommunale dagpleje og kommunale og selvejende daginstitutioner fra 0 år til skolestart.

Statistikken opgøres for alle kommuner. De ansatte med pædagogiske opgaver på børnepasningsområdet opdeles i stillingskategorier og efter uddannelse, mens børnene opdeles efter alder samt typen af pasningstilbud. Normeringerne opdeles også efter typen af pasningstilbud.

Statistikken er opgjort efter pasningskommune, dvs. den kommune hvor daginstitutionen ligger og ikke efter den kommune, som børnene bor i.

Statistikken følger anbefalinger fra arbejdet af en tværministeriel arbejdsgruppe i 2014, hvor områdets interessenter blev inddraget. Det indebærer bl.a. at ansatte med pædagogiske opgaver i normeringsopgørelsen indeholder de pædagogiske ledere. Statistikken udkom i sin nye form første gang i 2017 med tal for 2015 og 2016.

2.2 Grupperinger og klassifikationer

Pasningstilbud (institutionstype): Dagpleje, Daginstitution 0-2 år og Daginstitution 3-5år.

Stillingskategori: Fra 2015-2020 er stillingskategori opdelt i: Dagpleje, pædagog, pædagogisk leder samt pædagogmedhjælper/pædagogisk assistent. Fra 2021 er kategorien Pædagogmedhjælper/pædagogisk assistent blevet erstattet med fire nye kategorier, som er: Pædagogmedhjælper, pædagogisk assistent, pædagogstuderende og pædagogisk assistent studerende.

Uddannelse: Fra 2015 til 2020 er uddannelse blevet opgjort i nedstående 9 kategorier: Pædagogisk assistent og grunduddannelse (PAU/PGU) Pædagog, professionsbachelor Pædagog, MVU (ekskl. professionsbachelor) Pædagogiske uddannelser uden nærmere angivelse Pædagogik, MVU Pædagogik, BACH, LVU og Ph.d. Ingen erhvervskompetencegivende uddannelse Anden uddannelse Uoplyst uddannelsesniveau

Fra 2021 tællingen opgøres uddannelse nu efter nedstående 4 kategorier: Pædagog uddannelse Pædagogisk assistent uddannelse Anden pædagogisk uddannelse Ingen pædagogisk uddannelse

Geografisk opdeles statistikken efter kommuner.

2.3 Sektordækning

Børnepasningsområdet frem til skolestart.

2.4 Begreber og definitioner

Normering i børnepasningsstatistikken: Er det gennemsnitlige antal børn pr. voksne ansatte med pædagogiske opgaver (inklusiv ledere) i kommunerne.

Kommunal dagpleje: Kommunalt dagtilbud, hvor børnene bliver passet i et hjemligt miljø af en eller flere dagplejere. Kommunal dagpleje drives af kommunen.

Vuggestue: Daginstitution, hvor børn passes fra 0 år, til de starter i børnehave.

Børnehave: Daginstitution, hvor børn passes fra de rykker op fra vuggestue frem til skolestart.

Aldersintegreret institution: Daginstitution, hvor børn passes fra 0 år til skolestart.

Ansættelsesforløb i daginstitution: Perioden, hvor en ansat arbejder i en daginstitution, med et givet timetal om ugen. Ændring i timetal, uddannelse eller stilling vil medføre et nyt forløb.

Indmeldelsesforløb i daginstitution: Perioden, hvor et barn er indmeldt på en institution, med et givet timetal om ugen. Ændringer i timetal vil medføre et nyt forløb.

Oprykningsalder til børnehave: Den alder, som børn har, når de rykkes fra vuggestuetilbud til børnehavetilbud, når de er indmeldt i en aldersintegreret institution. Alderen er fastsat af kommunerne.

Kommunal daginstitution: Kommunalt ejet daginstitution målrettet børn i alderen 0 år og op til skolealderen. Omfatter både vuggestuer, børnehaver og aldersintegrerede institutioner.

Selvejende daginstitution: Selvejende daginstitution, der drives af en privat leverandør på baggrund af en indgået driftsaftale med kommunalbestyrelsen. Selvejende daginstitutioner er underlagt kommunalt tilsyn og modtager tilskud fra kommunen til dækning af institutionens udgifter.

2.5 Enheder

Børn og personale opgjort i fuldtidsenheder.

2.6 Population

Populationen udgøres dels af børn, der er tilknyttet børnepasning af børn fra 0 år indtil skolestart, i hhv. kommunal og selvejende institutioner samt kommunal dagpleje, og dels af pædagogisk personale, der varetager opgaverne med pasning af de tilmeldte børn. Både børn og personale er opgjort i fuldtidsenheder.

2.7 Geografisk dækning

Danmark, undtagen Christiansø, Færøerne og Grønland.

2.8 Tidsperiode

I sin nuværende form dækker statistikken tidsperioden fra 2015 og frem.

2.9 Basisperiode

Ikke relevant for denne statistik.

2.10 Måleenhed

Antal.

2.11 Referencetid

Kalenderåret.

2.12 Hyppighed

Statistikken udgives årligt.

2.13 Indsamlingshjemmel og EU regulering

Lov om Danmarks Statistik § 6 og § 8.

2.14 Indberetningsbyrde

De fleste data til statistikken leveres automatiseret gennem en system-til-system løsning, hvorfor indberetningsbyrden er minimal.

For en mindre gruppe af selvejende institutioner, hvor de ansatte ikke aflønnes gennem hverken det kommunale system eller et eksternt lønsystem med aftale om automatiseret levering af data til Danmarks Statistik, foregår der en manuel indberetning på via Danmarks Statistiks hjemmeside.

Desuden deltager kommunerne aktivt i valideringsprocessen.

2.15 Øvrige oplysninger

Der er blevet tilført flere personale-ressourcer til daginstitutionerne i forbindelse med de corona-restriktioner, som i løbet af 2020 og 2021 har været gældende i daginstitutionerne. Herudfra må det forventes at normeringerne i kommunerne i 2020 og 2021 er påvirket heraf.

Stistikken kan ikke anvendes til at sige, i hvilket omfang kommunerne lever op til Aftale om minimumsnormeringer fra 2020. Det skyldes, at der politisk er aftalt en række korrektioner af Danmarks Statistiks opgørelse af normeringerne i forbindelsen med aftalen, som først er lovpligtigt fra 2024, og derfor først senere vil blive indfaset i beregningsmodellen. Omregnede normeringer efter loven for 2019 og 2020 kan findes i notatet: ”Omregnede normeringer på kommuneniveau”. I løbet af efteråret 2022 vil Børne- og Undervisningsministeriet også udgive omregnede normering for 2021-tællingen. Det vil fremgår af Dagtilbudsportalen.

Øvrige oplysninger kan findes på statistikkens emneside om Børnepasning eller fås ved henvendelse til kontoret.

DANMARKS STATISTIK

3 Statistisk behandling

Oplysninger om indskrevne børn og ansatte med pædagogiske opgaver modtages elektronisk fra de kommunale administrative systemer og private lønleverandører. Der foretages fejlsøgning af data og kommunerne validerer deres data i dialog med Danmarks Statistik. Eventuelle fejl rettes i samråd med indberetter.

3.1 Kilder

Data til statistikken kommer fra flere forskellige kilder, men kan deles op i 3 typer; data om indmeldte børn, data om ansat personale, samt data om daginstitutioner.

Både data om indmeldte børn og daginstitutioner kommer fra de kommunale pladsanvisningssystemer.

Oplysninger om personalet kommer fra en række kilder, som alle sammen knytter sig til udbetaling af løn. Oplysninger om kommunalt personale indberettes via Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, som også indberetter data om personale i de selvejende institutioner, hvis løn udbetales gennem Kommunernes og Regionernes Løndatakontor. For de selvejende institutioner er kilden deres lønleverandør eller institutionerne selv.

For at kunne korrigere for barselsrelateret orlov, anvendes data fra Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) om udbetaling af ydelser knyttet til barselsorlov.

Derudover benyttes også Danmarks Statistiks eget statistikregister over uddannelse: Elevregisteret.

3.2 Indsamlingshyppighed

Data indsamles som udgangspunkt en gang årligt, men Danmarks Statistik modtager løbende månedsdata ift. data for børn og institutioner.

Barselsdata og løndata indsamles årligt.

3.3 Indsamlingsmetode

Data om institutioner og indmeldte børn leveres gennem en system-til-system løsning fra kommunernes pladsanvisningssystem.

Data om kommunalt personale indberettes via Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, hvilket er automatiseret. For nogle selvejende institutioner aflønnes personalet også af kommunerne, hvilket medfører at personaledata indgår i levering fra Kommunernes og Regionernes Løndatakontor.

Selvejende institutioner, som ikke aflønnes gennem det kommunale system, kan benytte et eksternt lønsystem. Hvis dette er tilfældet leverer lønsystemet data til Danmarks Statistik. Dette efterlader en mindre gruppe af selvejende institutioner, som ikke har en lønsystemsleverandør. Disse institutioner indberetter manuelt gennem en skemaindberetningsløsning på Danmarks Statistiks hjemmeside.

DANMARKS STATISTIK

3.4 Datavalidering

Når data modtages valideres de i to trin: 1) grundlæggende datavalidering og 2) valideringsdialog med den enkelte kommune.

Den grundlæggende datavalidering går ud på at undersøge udsving for antallet af børn fordelt på pasnings- og institutionstype for hver kommune i løbet af et år. Kommuner, der har skiftet systemleverandør siden sidste udgivelse, gives særlig opmærksomhed, da det øger risikoen for fejl ved overførsel. Desuden sammenlignes årets data med tidligere års data, og der foretages sammenligning imellem årsdata og månedsdata for at vurdere, om der er overensstemmelse imellem disse.

Ydermere sammenlignes antallet af ansatte med antallet af børn for hver kommune og antallet af institutioner med ansatte sammenlignes med institutionerne i Danmarks Statistiks Institutionsregister. Er der mange ansatte i forhold til antallet af børn eller omvendt, undersøges antallet af børn og ansatte på institutionsniveau. I sådanne tilfælde er det typisk kommunen, som har registreret børn på det rigtige kontonummer, mens de har registreret de ansatte på et forkert kontonummer. Sidstnævnte vil herefter blive korrigeret efter kontakt til den enkelte kommune, dataleverandør eller opslag i data, inden valideringsrapporterne udsendes til kommunerne. Der er et særligt fokus på, om Danmark Statistisk har modtaget al løndata.

Efter den grundlæggende datavalidering udarbejdes en valideringsopgørelse over børn og personale for hver enkelt kommune, som sendes ud til hver enkelt kommune. Kommunerne udfylder valideringsrapporten med deres egen optælling, hvorefter tallene sammenlignes med Danmarks Statistiks optælling. Ved afvigelser igangsættes en dialog med den pågældende kommune for nærmere afklaring og indsnævring af forskellen. I samarbejde med kommunerne beregnes de endelige tal. Kommunerne skal ikke godkende tallene, men er oplyst om dem før udgivelse.

3.5 Databehandling

Statistikken medtager kun personale, som helt eller delvist har pædagogiske opgaver i relation til børnene. Dvs. at køkkenpersonale, rent administrativt personale og lignende frasorteres. Pædagogisk personale, som er ansat på de puljer, der eksisterer på dagtilbudsområdet, indgår for nuværende i opgørelsen. Det samme gælder pædagogisk personale ansat til håndteringen af Corona.

For personaledata, som leveres af Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, medtages som udgangspunkt personale, som er konteret på følgende kontonumre:

- Konto 5.25.10 – Centralt placeret støttepersonale
- Konto 5.25.11 – Dagpleje
- Konto 5.25.13 - Tværgående institution
- Konto 5.25.14 - Vuggestue, børnehave, aldersintegreret institution

For at afklare præcist hvilke ansatte, der skal inkluderes benyttes lønoplysninger koblet til overenskomst for at afgøre stillingskategori. For selvejende institutioner, hvor data ikke leveres af Kommunernes og Regionernes Løndatakontor, er processen enklere, men de samme stillingskategorier anvendes.

Efter første validering sker endnu en filtrering for, hvilket personale der indgår. Kun personale ansat i følgende stillinger medtages:

- Pædagogiske ledere
- Pædagoger
- Pædagogiske assistenter

- Pædagogmedhjælpere
- Pædagogstuderende
- Pædagogisk assistent studerende
- Støttepersonale

Ansatte i pædagogiske flexjob indgår i opgørelsen som medhjælpere. Mellemledere, som ikke er ansat på en lederoverenskomst (f.eks. en souschef eller pædagogisk leder af en "stue"), opgøres som "pædagoger". Vikarer indgår under "medhjælpere" og omfatter både løst ansatte vikarer på timeløn og fastansatte vikarer i forbindelse med en tidsbegrænset stilling.

Støttepersonale, der er centralt placeret i kommunerne, dvs. ikke ansat i en specifik institution, fordeles på de kommunale institutioner efter en fordelingsnøgle, som kommunerne oplyser Danmarks Statistik om i valideringsdialogen. Fordelingsnøglerne som kommunerne oplyser i valideringsdialogen fremgår af en nøglefil.

Nogle ansatte i de ovenstående stillinger ekskluderes dog. Det gælder:

- Pædagogisk personale, som er ansat til at yde støtte efter Serviceloven
- Centralt placerede ledere (typisk "ledere for ledere")
- Pædagogisk personale, som alene foretager fagforeningsopgaver, så som fællestillidsrepræsentanter

I opgørelsen vægtes de forskellige stillinger, da der tages højde for, at forskellige personaletyper benytter forskellige andele af deres tid med børnene:

- Pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælpere indgår i opgørelsen med en vægt på 1
- Pædagogstuderende indgår i opgørelsen med en vægt på 0,43
- Pædagogiske assistentstuderende indgår med en vægt på 0,24

Pædagogstuderende og pædagogiske assistentstuderende indgår med forskellig vægt, da praktik i et dagtilbud udgør en forskellig andel af den registrerede arbejdstid for den pædagogiske assistentuddannelse end for pædagoguddannelsen. Vægtningen følger anbefalingen i rapporten "Normeringer i dagtilbud: Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud fra 2014" .

Dagplejere vil indgå i statistikken, som værende ansat fuldtid på 37 timer, selvom arbejdsugen for dagplejere ofte er længere. Personale ansat i aldersintegrerede institutioner fordeles efter en fordelingsnøgle, som kommunerne oplyser Danmarks Statistik i valideringsdialogen, på 0-2 og 3-5 årige. Der bliver lavet en overlapskontrol, så det ikke er muligt for en person at have overlappende ansættelsesforløb.

Ud fra antagelser og vægte og antallet af dage/måneder ansættelsesforløbet har varet, beregnes personale målt i fuldtidsenheder. Personaledata udvides med uddannelsesstatus ved hjælp af Danmarks Statistiks Elevregister, Kvalifikationsregister og Register over højest fuldførte uddannelse. Uddannelsesstatus er opgjort den 3.10 i tællingsåret og uddannelseskategorirene indeholder både studerende og færdiguddannet.

Børn tælles med i den kommune, hvor de passes, også selvom et barn har en anden bopælskommune. Børn, som er eller fylder 8 år i tællingsåret, indgår ikke i data. Det samme gælder børn, som ifølge Elevregisteret er påbegyndt grundskolen før tællingsåret, medmindre de er yngre end 6 år ved tællingsårets udgang. Børn, som starter i skole i tællingsåret, men stadigvæk er indmeldt i dagtilbud en måned efter skolestart, udmeldes af daginstitutionen dagen før skolestart. Børn kan ikke være indmeldt i dagtilbud og SFO eller lignende på 6+ området på samme tid. Der bliver foretaget et overlapstjek, da det ikke er muligt for et barn at være indmeldt i flere indmeldelsesforløb på samme tid.

Børn kan enten være indmeldt i dagtilbud på fuldtid eller deltid, og indgår i statistikken med forskellig vægt: - Børn, som er indmeldt op til og med 25 timer pr. uge i indgår med 0,5 fuldtidsgrad - Børn, som er indmeldt over 25 og op til 36 timer pr. uge indgår med 0,75 fuldtidsgrad - Børn, som er indmeldt 36 timer pr. uge indgår som fuldtid

Tilsvarende personalet omregnes børnene også til hele år. Således vil et barn på fuldtidspasning indgå med et halvt år, hvis det kun har været tilmeldt pasning i 6 måneder.

Børn, som er indmeldt på aldersintegrerede institutioner opdeles i to grupper: 0-2 og 3-5 år med udgangspunkt i den oprykningsalder, som kommunerne oplyser i valideringsdialogen. Oprykningsalder som kommunerne oplyser i valideringsdialogen fremgår af en nøglefil

Mange børn, som skal starte i skole, starter i skolens SFO et par måneder før skolestart. Disse førskolebørn indgår i statistikken, hvis kommunerne stadigvæk opkræver børnehavetakst. Hvis kommunerne i stedet for vælger at melde børnene ud af dagtilbud ved start i førskole SFO indgår de ikke i statistikken.

Normering beregnes samlet for alle kommunale og selvejende institutioner, ved at dividere fuldtids- og helårsomregnede børn med fuldtids- og helårsomregnet personale.

Hvis der ikke er indberettet personale for en institution, så udgår indberettede børn også fra normeringsberegningen for at undgå bias. Manglende personaleindberetning fra institutioner forekommer kun sjældent.

3.6 Korrektion

Ikke relevant for denne statistik.

4 Relevans

Ministerierne anvender statistikken til sammenligning af kommuners ressourcetildeling til børnepasning og til udvikling af politik på området. Interesseorganisationer, såsom BUPL, KL og FOLA anvender statistikken til at vurdere ressourcetildelingen og serviceniveauet på børnepasningsområdet. Data er indsamlet på baggrund af en aftale mellem Danmarks Statistik og Børne- og Undervisningsministeriet.

4.1 Brugerbehov

Ministerierne i Danmark anvender statistikken til at udvikle politik på området. Desuden anvendes tallene også i tværkommunal sammenligning af kommunernes ressourcetildeling til børnepasning i daginstitutioner. Forskellige interesseorganisationer anvender opgørelserne til at vurdere kommunernes prioritering af personale og børn på børnepasningsområdet. Det gælder både interesseorganisationer som BUPL og FOLA samt bredere interesseorganisationer såsom KL. Tallene anvendes ligeledes af forskere, som undersøger udviklinger i ressourcetildelingen på børnepasningsområdet eller kombinerer opgørelsen med andre statistiske oplysninger.

Nogle brugere ønsker en normeringsopgørelse, hvor ledere ikke indgår som en del af det pædagogiske personale. Normeringen uden ledere kan beregnes ved at multiplicere normeringen (fra BOERN3) med forholdet mellem pædagogisk personale regnet med og uden ledere (fra BOERN1). Fx er normeringen for hele landet i 2018 for børn 3-5 år således 6,2 med ledere og 6,7 uden ledere (af de 47.446 fuldtidsomregnede ansatte med pædagogiske opgaver var 3.379 ledere - altså er forholdet mellem pædagogisk personale regnet med og uden ledere 1,08). Multipliceret med normeringen for hele landet i institutioner for 3-5-årige: 6,2*1,08=6,7).

4.2 Brugertilfredshed

Udarbejdelse af statistikken er sket på baggrund af en kontrakt mellem Børne- og Undervisningsministeriet og Danmarks Statistik. Der er en følgegruppe koblet til statistikken med deltagere fra bl.a. BUPL og KL, som løbende orienteres om arbejdet og kommer med input til udvikling af statistikken.

4.3 Fuldstændighed af data

Ikke relevant for statistikken.

5 Præcision og pålidelighed

Oplysningerne stammer fra kommunernes fagsystemer, og der foretages en grundig validering i samarbejde med kommunerne. Præcisionen kan påvirkes af fejl i kommunernes registreringer, og hvorvidt nøgler til fx at fordele personale på aldersgrupper i integrerede institutioner er korrekt.

5.1 Samlet præcision

Udgivelse af statistikken omfatter alle 98 kommuner fra 2017. For 2015 og 2016 er der kun data for 78 kommuner. Statistikken bygger på administrative registerdata og dækker alle børn indmeldt i kommunale og selvejende daginstitutioner og den kommunale dagpleje. Det vurderes usandsynligt at et større antal børn eller personale ikke registreres i systemet, da registrering vedrørende forældrebetaling anvendes som del af den kommunale administration. Den samlede præcision kan dog være påvirket af, at børn og personale i de administrative systemer registreres forkert. For bl.a. at kompensere for disse fejl har Danmarks Statistik sendt de opgjorte tal for børn og personale til validering i kommunerne. Alle kommuner, bortset fra Gribskov kommune, har bistået i valideringen og godkendt de offentliggjorte tal for 2021. Gribskov kommuner har ikke ønsket at bistå i validering, men Danmarks Statistik har vurderet at de offentliggjort tal er valide gennem en udvidet udsvingskontrol.

Statistikken dækker ikke børn og ansatte med pædagogiske opgaver i private institutioner på daginstitutionsområdet. Det gælder for følgende statistikbanktabeller BOERN1, BOERN2 og BOERN3

Det er ikke muligt for Danmarks Statistik entydigt at identificere børn som går i specialgrupper efter Serviceloven §32 i en daginstitution efter dagtilbudsloven. Disse børn bør ikke indgå i statistikken, samt det personale som er visiteret til børnene, men Danmarks Statistik har ingen metode til at identificere personale og børn. Nogle fanges i valideringsdialogen, men det forventes at en restgruppe stadigvæk indgår. Danmarks Statistiks vurdering er, at det drejer sig om få. Dette kan dog trække normeringen lidt ned, da der vil være visiteret ekstra personale.

Kommunerne angiver selv deres fordelingsnøgler, fx til forholdet imellem personale og børn i aldersgrupperne 0-2 år og 3-5 år i aldersintegrerede institutioner (institutioner med børn i aldersgruppen 0-5 år), og til aldersgrænsen for,hvornår børnene rykker fra vuggestue til børnehave. Det kan påvirke præcisionen ved tværkommunal sammenligning, hvis der er væsentlige forskelle i værdien af fordelingsnøglerne og oprykningsalder. Danmarks Statistik er opmærksom på problemstillingen, og har lavet sammenligning af fordelingsnøgler på tværs af kommunerne, samt fulgt op med den enkelte kommune dersom nøglerne er afvigende. Forskel på fordelingsnøgler i kommunerne kan således påvirke statistikkens præcision, men formentlig kun i mindre grad. Danmarks Statistik modtager fra den enkelte kommune en fordelingsnøgle for det overordnede antal personale til fordeling på hhv. 0-2 og 3-5 års grupperne. Kommunerne forholder sig ikke til fordeling af personale på aldersgrupper i valideringsdialogen, så det antages, at fordelingen på de forskellige personalegrupper følger den kommunale fordelingsnøgle for de 0-2 og 3-5 årige som de har oplyst tidligere. Den manglende ekstra validering kan ligeledes påvirke statistikkens præcision i mindre grad. De anvendte kommunale fordelingsnøgler offentliggøres samtidig med offentliggørelsen af dagtilbudsstatistikken.

5.2 Stikprøveusikkerhed

Ikke relevant for denne statistik.

5.3 Anden usikkerhed

Datagrundlaget hviler på, at institutioner og kommuner registrerer deres personale og indmeldte børn korrekt. Registreringsfejl, som fx forkerte angivne CPR numre, kan medføre, at antallet af personale og børn undervurderes, fordi Danmarks Statistik i databehandlingen fjerner dubletter og ikke-gyldige CPR numre eller overvurderes, da personen kan slippe uset gennem et overlapstjek. Det vurderes at sådanne fejl er tilfældige og derfor ikke har systematisk effekt på opgørelserne. Registreringsfejl minimeres gennem dialogen med kommunerne.

Som udgangspunkt afrunder Danmarks Statistik i beregningsprogrammerne så langt henne i processen som muligt. Dog kan afrunding føre til usikkerhed på decimalniveau.

Der foretages korrektion for barsel for ansatte med pædagogiske opgaver. Der foretages ikke korrektion for personale på ferie, sygefravær og lignende. Vikarer tæller med i statistikken. I forhold til normeringsopgørelsen (BOERN3) forventes sygefravær, ferie og lignende at udligne hinanden, da både børn og ansatte med pædagogiske opgaver har ferie og sygefravær.

Statistikken medtager alt pædagogisk personale, som konteres på daginstitutionskontoen 5.25.14 , idet der er tale om en brutto-opgørelse, hvor personale ansat på baggrund af f.eks. de statslige puljer medregnes. Statistikken opgøres inkl. ledere (dog ikke leder for leder) som en del af det pædagogiske personale i opgørelsen af gennemsnitlig antal børn pr. voksen (normeringsopgørelsen). Dette følger anbefalingerne fra rapporten "Normeringer i dagtilbud. Model for en årsopgørelse af normeringer i dagtilbud fra 2014". Ud fra anbefalingerne i rapporten er pædagogstuderende og PAU/PGU elever opgjort med en lavere faktor end almindelige pædagogiske ansatte. Både ledere og pædagoger har andre opgaver end at passe børn, hvilket der dog ikke korrigeres for. Det gælder fx ledelsesopgaver, forældresamtaler og personalemøder.

Kommunerne angiver selv deres fordelingsnøgler om forholdet imellem personale og børn i aldersgrupperne 0-2 år og 3-5 år i aldersintegrerede institutioner (institutioner med børn i aldersgruppen 0-5 år), og hvilken aldersgrænse børnene rykker op fra vuggestue til børnehave. Det kan påvirke præcisionen ved tværkommunal sammenligning, hvis der er væsentlige forskelle i værdien af fordelingsnøglen ift. oprykningsalder. Danmarks Statistik er opmærksom på problemstillingen, og har lavet sammenligning af fordelingsnøglerne på tværs af kommunerne, samt fulgt op med den enkelte kommune dersom nøglerne er afvigende. Forskel på fordelingsnøgler i kommunerne kan således påvirke statistikkens præcision, men formentlig kun i mindre grad. De anvendte kommunale fordelingsnøgler offentliggøres samtidig med offentliggørelsen af dagtilbudsstatistikken.

Endvidere er normeringsopgørelsen et gennemsnit for en kommune over et helt år, og er derfor ikke udtryk for en normering i en given institution på et givent tidspunkt. Det betyder, at normeringsopgørelsen ikke viser den direkte tid som ansatte i daginstitutioner anvender sammen med børnene – også kendt som "ansigt-til-ansigt" tid. I stedet afspejler statistikken arbejdsgruppens formål med at opgøre en kommunal ressourcetildeling på børnepasningsområdet. Normeringsstatistikken er med andre ord en bruttoopgørelse over normeringer i daginstitutioner.

5.4 Kvalitetsstyring

Danmarks Statistik følger anbefalinger vedrørende organisering og styring af kvalitet, der er givet i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF). Læs mere om disse på Adfærdskodeks for europæiske statistikker. Der er etableret en arbejdsgruppe for kvalitet og en central kvalitetssikringsfunktion, der løbende gennemfører tjek af produkter og processer.

5.5 Kvalitetssikring

Danmarks Statistik følger principperne i Adfærdskodeks for europæiske statistikker (Code of Practice, CoP) og bruger den tilhørende implementeringsmodel Quality Assurance Framework (QAF) ved implementeringen af disse principper. Dette indebærer løbende decentrale og centrale tjek af produkter og processer på baggrund af dokumentation, der følger internationale standarder. Den centrale kvalitetssikringsfunktion rapporterer til arbejdsgruppen for Kvalitet. Rapporteringen indeholder blandt andet forslag til forbedringer, som vurderes, besluttes og implementeres.

5.6 Kvalitetsvurdering

Alle kommuner indgår i statistikken siden 2017, hvilket er et væsentligt kvalitetsløft i forhold til 2015 og 2016, hvor der kun blev offentliggjort tal for 78 kommuner. Danmarks Statistik har foretaget fejlsøgning og valideret antal børn og personale i dialog med hver enkelt kommune. Kriterierne for at en kommune kan medtages i statistikken består af flere trin og er en samlet vurdering, hvor det er Danmarks Statistik som vurderer, at kvaliteten er tilstrækkelig til publicering. Statistikken er valideret og fejlsøgt for at kunne udgives på kommunalt niveau. Mikrodata er derfor ikke nødvendigvis egnet til at beregne normering på institutionsniveau.

Det skal bemærkes at formålet med normeringsstatistikken (BOERN3) er at vurdere kommuners ressourcetildeling på tværs af kommuner. Kvaliteten af statistikken skal derfor vurderes ud fra hvorvidt statistikken kan anvendes til tværkommunal sammenligning. Normeringsopgørelsen (BOERN3) er med andre ord en opgørelse, som ser på antal børn per pædagogisk medarbejder i de danske kommuner.

5.7 Revisionspolitik

Danmarks Statistik foretager revisioner i offentliggjorte tal i overensstemmelse med Danmarks Statistiks revisionspolitik. De fælles procedurer og principper i revisionspolitikken er for nogle statistikker suppleret med en specifik revisionspraksis.

5.8 Praksis for revisioner

Normalt bliver tallene kun revideret, hvis væsentlige fejl og mangler opdages.

6 Aktualitet og punktlighed

Statistikken offentliggøres ca. ni måneder efter referenceårets afslutning, hvilket er i slutningen af september. Statistikken offentliggøres normalt uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalenderen.

6.1 Udgivelsestid for foreløbige og endelige tal

Statistikken udgives en gang årligt med de endelige tal.

Statistikken offentliggøres ca. ni måneder efter referenceårets afslutning.

DANMARKS STATISTIK

6.2 Publikationspunktlighed

Statistikken offentliggøres uden forsinkelser i forhold til det forud annoncerede udgivelsestidspunkt i udgivelseskalenderen.

7 Sammenlignelighed

Der findes statistik om børnepasning tilbage til 1943. Fra 1975 opgøres antal indskrevne børn i aldersgrupperne 0-2 år og 3-6 år. Frem til 2004 var måletidspunktet for statistikken et tidspunkt i foråret, men fra og med 2004 er det 1. oktober. Fra og med 2015 måles børn og personale i fuldtidsenheder over et år. Det giver et lavere antal børn og personale i forhold til før 2015. Tal fra før 1983 kan findes i statistiske årbøger, mens tal fra 1983 og frem findes i Statistikbanken. Statistik over børnepasning udarbejdes i flere lande, dog ikke efter fælles retningslinjer.

7.1 International sammenlignelighed

Der udarbejdes statistikker om børnepasning i en lang række lande. Statistikken er dog ikke underlagt nogle fælles internationale retningslinjer hvilket betyder at nationale metoder kan variere fra land til land.

7.2 Sammenlignelighed over tid

Danmarks Statistik har opgjort antal børn og personale målt i fultidsenheder og normering i kommunale og selvejende institutioner i sin nuværende form siden 2015. Danmarks Statistik har imidlertid udgivet statistik om daginstitutioner helt tilbage til 1943, men her blev børn og personale ikke regnet som fuldtidsenheder.

Statistikken i 2015 og 2016 er kun offentliggjort for 78 kommuner, da Danmarks Statistik vurderede af kvaliteten af data fra de resterende 20 kommuner ikke var tilstrækkeligt. Fra 2017 og frem dækker statistikken alle 98 kommuner.

Der kan være forskelle i oprykningsalderen på tværs af kommuner og over tid. Ændringer i oprykningsalderen kan medføre at flere eller færre børn end tidligere indgår i 0-2 og 3-5 års grupperne, hvilket kan påvirke sammenligneligheden.

7.3 Sammenhæng med anden statistik

Danmarks Statistik udgiver en række statistikker, som benytter samme dataleverancer: - BOERN4: Institutioner og enheder efter område, pasningstilbud og ejerform - BOERN5: Indskrevne børn i fritidsordninger efter område, pasningstilbud, ejerform og alder - BOERN61: Personale i kommunale skolefritidsordninger efter område og stillingskategori - DAGTIL4: Modtagere af tilskud vedr. privat pasning og pasning af egne børn efter område, tilskudsart og berørte børn og familier

7.4 Intern konsistens

Både børn og personale kan optræde i flere fagsystemer i løbet af et år. Danmarks Statistiks databehandling sørger for, at der er intern konsistens.

DANMARKS STATISTIK

8 Tilgængelighed

Statistik for antal indskrevne børn i institutioner, pædagogisk personale, normeringer samt institutioner, offentliggøres i Statistikbanken under Børn og personale og Institutioner. Se mere på emnesiden for Børnepasning.

8.1 Udgivelseskalender

Udgivelsestidspunktet fremgår af udgivelseskalenderen. Datoen bekræftes i ugerne forinden.

8.2 Udgivelseskalender - adgang

Udgivelseskalenderen kan findes på følgende link: Udgivelseskalender.

8.3 Udgivelsespolitik - brugeroplysning

Statistikker offentliggøres altid kl. 08:00 på dagen, der er annonceret i udgivelseskalender. Ingen uden for Danmarks Statistik ser statistikken før offentliggørelsestidspunktet.

8.4 NYT/Pressemeddelelse

Der udgives en særskilt Nyt for denne statistik.

8.5 Publikationer

Statistikken indgår ikke i nogen publikationer fra Danmarks Statistik.

8.6 Statistikbanken

Statistikken offentliggøres i Statistikbanken under Borger/Husstande, familier og børn/Børnepasning i følgende tabeller: - BOERN1: Fuldtidsomregnet ansatte med pædagogiske opgaver efter område, stillingskategori, uddannelse og tid
- BOERN2: Fuldtidsomregnet indskrevne børn i institutioner og dagpleje efter område, pasningstilbud og tid
- BOERN3: Normeringer i institutioner og dagpleje efter område, pasningstilbud og tid

8.7 Adgang til mikrodata

Forskere og andre analytikere fra autoriserede forskningsinstitutioner kan få adgang til statistikkens mikrodata gennem Danmarks Statistiks Forskerordning. Mikrodata findes i de 3 nedenstående grunddatatabeller: • BOERNFP (Børnepasning 0-5 årige – ansat personale): Denne grunddatatabel indeholder pseudonomiseret mikrodata, som ligger bag BOERN1 • BOERNFB (Børnepasning 0-5 årige – indskrevne børn): Denne grunddatatabel indeholder pseudonominiseret mikrodata, som ligger bag BOERN2 • • BOERNINS (Børnepasning 0-5 årige – institutionsregister): Denne grunddatatabel indeholder Danmarks Statistiks eget institutionsregister med aktive institutioner d. 3.10 i tællingsåret. Denne tabel kan benyttes til at koble børn og personale, men dog kun d. 3.10 i tællingsåret på institutionsniveau. Det er muligt at koble børn og personale hele året på kommunalt niveau ved at bruge nøglevariablen DST_INSTNR.

Det er ikke muligt at beregne normeringstal i BOERN3 på institutionsniveau, som ekstern bruger, ved bruge af de 3 tabeller. Det skyldes at BOERNINS kun kan benyttes til at koble børn og personale d. 3.10 i tællingsåret og ikke hele året.

Danmarks Statistik fraråder at institutionsregisteret benyttes til at forsøge at beregne børne-, personale- eller normeringsberegninger på institutionsniveau. Det skyldes, at data valideres på kommunalt niveau og ikke på institutionsniveau. Dette forbehold er beskrevet yderligere i notatet ”Begrænsninger ved brug institutionsdata til kobling af børn og personale”

8.8 Anden tilgængelighed

Ikke relevant for denne statistik.

8.9 Diskretioneringspolitik

Datafortrolighedspolitik i Danmarks Statistik følges.

8.10 Diskretionering og databehandling

Statistikken offentliggøres på et aggregeringsniveau, der ikke nødvendiggør diskretionering.

8.11 Reference til metodedokumenter

Der er udarbejdet et separat metodedokument tilknyttet statistikken for 2021: Beregningsnotat: Udarbejdelsen af mikrodata bag statistikbanktabellerne BOERN1-3”

8.12 Dokumentation af kvalitetssikring

Resultater fra vurdering af beskrivelse af produkter og udvalgte processer foreligger i detaljeret form for hver statistik samt summarisk i rapporter til arbejdsgruppen for kvalitet.

9 Administrative oplysninger

Administrativt er statistikken placeret i kontoret Befolkning og Uddannelse. Den statistikansvarlige er Bjarne Mann, tlf. 39 17 37 58, e-mail: bmn@dst.dk.

9.1 Organisation

Danmarks Statistik

9.2 Kontor, afdeling

Befolkning og Uddannelse, Personstatistik

9.3 Kontaktpersonens navn

Bjarne Mann

9.4 Kontaktpersonens funktion

Statistikansvarlig

9.5 Adresse

Sejrøgade 11, 2100 København Ø

9.6 E-mailadresse

bmn@dst.dk

9.7 Telefonnummer

39 17 37 58

9.8 Faxnummer

N/A